

12. Ansvarsfrihedsregler

12.1. Indledning

Direktivet indeholder i artikel 12-15 regler om formidleransvar for tjenesteydere, herunder navnlig regler, der angiver de betingelser, hvorunder en formidler af en informationssamfundstjeneste er *fri for ansvar*, jf. artikel 12-14.

Er direktivets betingelser for ansvarsfrihed ikke opfyldt, kan den pågældende gøres ansvarlig. Det er dog en forudsætning herfor, at betingelserne for ansvar i den enkelte medlemsstats lovgivning er opfyldt. Dette spørgsmål reguleres ikke af direktivet.

Artikel 12, 13 og 14 sonderer mellem forskellige situationer afhængig af karakteren af tjenesteyderens (formidlerens) virksomhed. Artikel 12 vedrører tilfælde, hvor tjenesteyderens virksomhed består i ren videreformidling («mere conduit»). Artikel 13 vedrører tilfælde, hvor der som led i tjenesteyderens virksomhed indgår «caching». Artikel 14 vedrører tilfælde, hvor tjenesteyderens virksomhed består i oplagring («hosting»).

Det er karakteristisk for de former for virksomhed, som artikel 12-14 omfatter, at der er tale om transmission og/eller oplagring af information, der leveres af en anden end formidleren.

Direktivets bestemmelse om ansvarsfrihed for «ren videreformidling» (artikel 12) skal ses i lyset af den måde, hvorpå transmission på et netværk som f.eks. internettet foregår.

Transmissionen på internettet sker ved, at informationen deles op i «pakker», således at de forskellige dele af informationen kan transmitteres hver for sig med den virkning, at transmissionen sker hurtigere. Pakkerne vil under transmissionen passere forskellige netværk og kommunikationslinier for til sidst at blive sat sammen til en hel datafil igen. Under transmissionen vil der automatisk blive foretaget flygtige kopier alene med det formål at gennemføre transmissionen. Uden disse kopier vil transmissionen ikke kunne finde sted.

Direktivets bestemmelse om ansvarsfrihed for «caching» (artikel 13) vedrører den form for tjeneste, der kaldes «servercaching» (også kaldet proxycaching). Mens den lagring, som omfattes af artikel 12, sker automatisk i forbindelse med selve transmissionen, sker den lagring, som omfattes af artikel 13, med det formål at effektivisere transmissionen af information.

Servercaching fungerer – meget forenklet beskrevet – således, at hjemmesider, som har mange besøgende, lagres som kopier på tjenesteyderens lokale server

(såkaldte cache-kopier). Den, der kalder en «cached» hjemmeside, modtager således ikke informationerne fra hjemmesidens egen server, men fra kopierne på tjenesteyderens proxyserver. På den måde mindskes belastningen på nettet, således at man hurtigere kan få adgang til den ønskede information. Under forudsætning af bl.a., at opdateringen af information sker i samme takt på cache-kopien som på den oprindelige hjemmeside, vil brugeren ikke kunne se forskel på de forskellige sider.

Direktivets artikel 14 om ansvarsfrihed for «værstjens-tjenester» («hosts») vedrører en række forskellige former for oplagringstjenester.

Som eksempel på en oplagringstjenester kan nævnes udbydere af de såkaldte «web-hoteller», der er karakteriseret ved, at de stiller serverplads til rådighed for private eller virksomheder. Ved anskaffelse af en permanent opkobling til internettet følger der typisk serverplads med, men denne kan ligeledes anskaffes separat. Ud over web-hoteller, der primært målrettes det professionelle marked, er der en lang række udbydere af gratis serverplads på internettet. Flere portaler tilbyder private serverplads enten til brug for hosting af hjemmeside eller til brug for opbevaring af data i form af f.eks. musik eller billeder.

Af andre typer oplagringstjenester kan nævnes «chat-rooms», hvor man kan føre dialog over internettet («chatte»), og andre fora, hvor information i form af meddelelser eller filer kan indlægges direkte af den enkelte bruger, således at informationen gøres tilgængelig for andre (elektroniske opslagstavler).

12.1.1. Ren videreformidling

Ved ren videreformidling forstås levering af en informationssamfundstjeneste i form af transmission på et kommunikationsnet af informationer, der leveres af en tjenestemodtager, eller levering af adgang til et kommunikationsnet, jf. artikel 12, stk. 1. Ren videreformidling omfatter også automatisk, mellemliggende og kortvarig oplagring af transmitteret information, forudsat at denne oplagring udelukkende tjener til udførelse af transmission på kommunikationsnettet, og dens varighed ikke overstiger den tid, der med rimelighed kan antages at være nødvendig til transmissionen, jf. artikel 12, stk. 2.

Det fremgår af artikel 12, stk. 1, at medlemsstaterne skal sikre, at tjenesteyderen i tilfælde af ren videreformidling ikke er ansvarlig for den transmitterede information. Efter bestemmelsen er det dog en betingelse, at tjenesteyderen ikke selv iværksætter transmissionen (stk. 1, litra a), ikke udvælger modtageren af transmissionen (stk. 1, litra b), og ikke udvælger eller